

Обод турмуш

«СУРХОНДАРЁ САВДО ИМПЕКС» МАҲСУЛОТЛАРИ

истеъмолчиларга манзур бўлмоқда

Термиз шаҳрида фаолият бошлаган мазкур корхонада ҳар куни 2,5 тоннага яқин ширинликлар тайёрланмоқда.

— Ўтган йилнинг охирида Хитойдан замонавий технология, асбоб-ускуналар олиб келгандик, — дейди жамият раиси Боймурод Тўхлиев. — Мўъжаз корхонамиз ўз фаолиятини бошлаши билан ўн нафар ёш иш билан таъминланди. Келажақда маҳсулот турини кўпайтириб,

ишлаб чиқаришни янада кенгайтирмоқчимиз. Ўшанда яна 15 та иш ўрни очилади. «Сурхондарё савдо импекс» ширинликларини келажақда хорижга экспорт қилиш режалаштирилган. **Абдумалик ҲАЙДАРОВ,** «Ўзбекистон овози» мухбири.

Ижтимоий ҳимоя

ЁШ ИСТЕЪДОДЛАРНИНГ ХАЙРЛИ ТАШАББУСИ

Концертлардан тушган маблағ бемор болаларни даволашга сарфланади

В.Успенский номидаги республика махсус мусиқа академик лицейида «Болалар — болаларга» хайрия концерти бўлиб ўтди. Унда ҳалқаро ва республика танловлари қолқлари ўз истеъдодини намойиш этди.

Ушбу лойиҳа асосида тайёрланган концерт дастурлари Обод турмуш йилида ҳар ойнинг 15 санасида ўтказиб борилади. Концертлардан тушган маблағ эса болаларни даволашга сарфланади. Тадбирнинг аҳамиятли томони шундаки, концертларда иштирок этаётган истеъдодли болажонлар ўз фуқаролик бурчини бажараётгани, имконияти чекланган болаларга меҳмуруват изҳор этаётганлигидан шод бўлишмоқда. Шу билан бирга, ёш иқтидор эгалари томонидан сахналаштирилаётган дастурлар мусиқа ихлосмандлари руҳий оламнинг бойлигига катта ҳисса қўшади.

Концертда ўзбек миллий куйлари асосида тайёрланган «Попурри», жаҳон классикари Ф.Шопен, Д.Пуччини, В.Моцарт ҳамда ўзбек композиторларининг илҳомбахш куйлари ижро этилди. Лицейнинг истеъдодли ёш мусикачилари, кўплаб танловлар совриндорлари Нодира Дадамухамедова, Нилуфар Муҳиддинова, Жамшид Саидқаримов, Иван Денисинко, Жаҳонгир Ризаев, Юлия Габдюкова ва бошқалар ижросида турли чолғулар жўрлигида янграган мусиқалар кичкинтой томошабинларга манзур бўлди.

Манзура БЕКЧОНОВА, «Туркистон-пресс»

Ташаббус

ЎЗБЕКИСТОНИМИЗНИНГ

буюк келажагига дахлдорлик туйғуси билан ёниб яшаётган авлод

Алишер Навоий номидаги Самарқанд давлат университетида 2012 йилда истеъдодли талабаларни қўллаб-қувватлаш, уларда Ватан туйғусини шакллантириш, ижод қилишга, илмий изланишларга бўлган интилишларни рабатлантириш мақсадида ташкил этилган «Фаоллар мактаби»нинг 2013 йилдаги дастлабки машғулоты Тошкентдаги «Ботаника» санаторийида ўтказилди.

→ 4

ЎзХДП фракцияси ва маҳаллий Кенгаш депутатлари ҳамкорлиги

ЗАМОНАВИЙ ЙЎЛ ВА КОММУНИКАЦИЯ ТАРМОҚЛАРИНИ БАРПО ЭТИШДА

депутатлик ва жамоатчилик назоратини кучайтириш муҳим аҳамиятга эга

Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши ташаббуси билан Сирдарё вилояти кенгашида аҳоли пунктларини тоза ичимлик суви билан таъминлашни янада яхшилаш ҳамда коммунал хизмат соҳасидаги муаммоларни ечишда таъсирчан депутатлик ва жамоатчилик назоратини ўрнатишга бағишланган амалий семинар ташкил этилди. Тадбирда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, халқ депутатлари вилоят, шаҳар ва туман Кенгашлари депутатлари, вилоят Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бошқармаси ходимлари ҳамда партия фаоллари иштирок этди.

(Давоми 2-бетда.)

ЎзХДП: экспертлар гуруҳи йиғилиши

ҲАР БИР ЛОЙИҲА

амалий натижага хизмат қилади

ЎзХДП Марказий Кенгашида Мафқуравий масалалар бўйича экспертлар гуруҳининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда экспертлар гуруҳининг 2012 йилги фаолияти яқунлари ҳамда Обод турмуш йилидаги режаси ва уни амалга ошириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Йиғилишда партия Марказий Кенгаши масъул ходимлари, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, сиёсатшунос ва ҳуқуқшунос олимлар, экспертлар гуруҳи аъзолари иштирок этди.

Йиғилишда аҳоли, айниқса, ёшлар орасида ижтимоий-иқтисодий ислохотлар натижаларини кенгроқ тарғиб этиш, 2012-2013 ўқув йилининг иккинчи ярмида сиёсий ва фуқаролик маърифати тизимидаги ўқувларни мақсадли ўқиш курслари шаклида самарали давом эттириш тўғрисида таклифлар билдирилди.

Шунингдек, йиғилишда 2011-2012 йилларда партия Марказий Кенгаши ташаббуси билан ўтказилган **Иқтисодий форумлар** якунига оид маълумотлар таҳлил қилиниб, мазкур тадбирни янада самарали давом эттириш бўйича фикрлашилди.

Шу ўринда таъкидлаш кераки, лойиҳа давомида ташкил этилган 31 та ижтимоий-иқтисодий анжуманда 11300дан ортик партия электорати вакиллари иштирок этди. — Уларнинг 1171 нафарига имтиёзли кредитлар олиш имконини берувчи сертификатлар топширилди. Мазкур сертификатлар ҳисобидан кредит олиб, ўз фаолиятини йўлга қўйганлар сони ҳозиргача 847 нафарни ташкил этди, қолганлари ўз фаолиятини бошлаш арафасида турибди.

Экспертлар, шунингдек, «Маҳалла — аҳолини манзилли ижтимоий ҳимоя қилиш маркази» лойиҳасининг якунларини кўриб чиқди. Бу лойиҳани янада такомиллаштириш ва самарадорлигини таъминлашга қаратилган таклифлар инobatта олиниб, лойиҳа режаси тасдиқланди.

Йиғилишда яна бир янги лойиҳа — «Қишлоқ жойларда сервис ва аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасини янада ривожлантириш масалалари» юзасидан тадбирлар режасини ишлаб чиқиш ва уни амалга ошириш чора-тадбирларини белгилаб олиш бўйича ишчи гуруҳи тузилди.

Мазкур лойиҳадан кўзланаётган мақсад партия Ҳаракат дастуридаги сервис ва хизмат кўрсатиш соҳаларига оид вазифаларни бажариш, шу соҳада фаолият кўрсатувчиларга солиқ ва бошқа имтиёзлар ҳақида маълумот бериш, коллеж битирувчиларини ўз мутахассислиги бўйича касбга йўналтириш ҳамда янги иш ўринлари очилишига шароит яратишдан иборатдир.

Йиғилишда муҳокама қилинган масалалар ва электорат манфаатларини самарали ҳимоя қилишда уларнинг ўрни ва аҳамияти ҳақида билдирилган фикр-мулоҳазалар билан газетамизнинг навбатдаги сонларидан бирида танишасиз.

Гулуҳ ОДАШБОВА, «Ўзбекистон овози» мухбири.

АЁЛ СОҒЛОМ БЎЛСА,
оила мустақкам ва обод бўлади → 2

АХБОРОТ-МАЪРИФАТ ХОНАЛАРИ

партия аъзолари ва электоратнинг ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, ижтимоий-сиёсий фаолигини оширишга хизмат қилиши зарур → 2

ФАРҒОНАНИНГ ЯНГИ ҚИЁФАСИ → 3

Тақдимот

Ўзбекистон Ёзувчилар уюмсида ёш ижодкорларнинг Ватанимиз мустақиллигининг 21 йиллиги ва «Мустақкам оила йили» Давлат дастурининг ижросини таъминлаш доирасида чоп этилган «Оила — менинг қутлуғ боғим» шеърий тўпламининг тақдими ва ушбу мавзуда ўтказилган ижодий танлов қолқларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

«ОИЛА — МЕНИНГ ҚУТЛУҒ БОҒИМ»

Унда давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари, таъкидлаш шир ва ёзувчилар, ёш ижодкорлар, талабалар иштирок этди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюмси раисининг биринчи ўринбосари, халқ шоири С.Сайид, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати марказий кенгаши раисининг биринчи ўринбосари Ф.Муҳаммадҷонова, Ўзбекистон халқ шоирлари Омон Матжон, Маҳмуд Тоир, Иқбол Мирзо ва бошқалар Президентимиз Ислоҳ Каримовнинг 2010 йил 26 февралдаги қарори асосида ташкил қилинган Ўзбекистон Ёзувчилар уюмси ҳузурдаги «Ижод» фонди миллий адабиётимизни ривожлантириш, ёшлар маънавиятини юксалтириш ва иқтидорини рўёбга чиқаришга хизмат қилаётганини таъкидлади.

Мазкур қарорда белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Ёзувчилар уюмси томонидан давлат ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда қатор лойиҳалар амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати би-

лан ҳамкорликда «Мустақкам оила йили» Давлат дастурида белгиланган вазифаларни ҳаётга татбиқ этиш мақсадида нашр этилган «Оила — менинг қутлуғ боғим» тўплами ана шундай ҳамкорлик самараларидан биридир. «Янги аср авлоди» наشريётида чоп этилган ушбу китобда ўттиз нафар ёш каламкашнинг шеърлари жамланган. Уларда ёш ижодкорларнинг миллий анъаналаримизга садоқати, фаровон келажаққа интилиши, Ватан тақдирига дахлдорлик туйғуси ўз ифодасини топган.

— Шеърларим ушбу тўпламдан урин олганидан жуда хурсандман, — дейди Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети талабаси Дилмурод Дўстбеков. — Биз каби ёшларнинг дастлабки шеърини машқлари устозлар назаридан ўтиб, китоб ҳолида чоп этилиши ижодимизга қанот бағишлайди. Тадбирда «Оила — менинг қутлуғ боғим» танлови қолқлари тақдирланди.

Б.ХИДИРОВА, Ўза мухбири.

АЁЛ СОҒЛОМ БЎЛСА,

оила мустақкам ва обод бўлади

Назира МАТЌУБОВА,

Олий Мажлис
Қонунчилик палатаси
депутати,
ЎзХДП фракцияси
аъзоси.

Президентимиз Конституциямизнинг 20 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасида обод турмушнинг муҳим шартларидан бири инсон саломатлигини мустақкамлаш эканини алоҳида таъкидлади.

Демак, жорий йилда халқимиз саломатлигини ҳимоялаш, бунинг учун соғлиқни сақлаш тизимини энг замонавий даволаш воситалари, техника ва технологиялар билан таъминлаш, профилактика, яъни касалликларнинг олдини олиш ишларини янада кучайтириш, бу соҳада фидокорона меҳнат қилаётган тиббиёт ходимларининг машаққатли ва масъулиятли меҳнати моддий ва маънавий рағбатлантириш кўзда тутилмоқда.

Ижтимоий ҳимоя қафоллари мустақкамлашни билан бевосита боғлиқ бу масалалар Ўзбекистон Халқ демократик партияси электорати манфаатларига тўла мос ке-

лади. Маълумки, мамлакатимизда аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш тизимини ислоҳ этиш ва модернизация қилиш борасида кенг қўламли ишлар олиб борилмоқда. Бунда асосий эътибор миллат генфондини асраш, умр кўриш давомийлиги ва турмуш даражасини ошириш, соғлом авлодни дунёга келтириш ҳамда тарбиялаш учун муносиб шарт-шароит яратишга қаратилаётган. Шунингдек, соғлом оилани шакллантириш, аҳолининг ирсий касалликларга чалиниш эҳтимолини камайитиришга қаратилган чора-тадбирлар белгиланмоқда.

Шуни таъкидлаш лозимки, ана шу ислохотларнинг негизиде инсон саломатлигини ҳимоя қилиш бўйича қонунчилик базасини мустақкамлашга жиддий эътибор қаратилмоқда. Бугунги кунда «Фуқаролар соғлигини сақлаш тўғрисида»ги, «Давлат санитария назорати тўғрисида»ги, «Одамнинг иммунитет танқислиги вируси билан касалланишнинг (ОИВ касаллигининг) олдини олиш тўғрисида»ги, «Аҳолини сил касаллигидан муҳофаза қилиш тўғрисида»ги, «Йод етишмаслиги касалликлари профилактикаси тўғрисида»ги ва бошқа қонунлар соҳа ривожига, ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Хозирда Олий Мажлис Қонунчилик палатасида «Одамнинг иммунитет танқислиги вируси келтириб чиқарадиган касаллиги (ОИВ инфекцияси) тарқалишига қарши курашиш тўғрисида»ги, «Силнинг олдини олиш ва даволашга доир қонун ҳужжатлари такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонунларида ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонунлар лойиҳалари муҳофаза этилмоқда.

Мазкур қонун лойиҳаларида бу касалликларнинг олдини олиш ва даволашга доир чора-тадбирларни янада кучайтириш назарда тутилган.

Ўз навбатида таъкидлаш лозимки, бугунги кунда тиббиёт соҳасидаги кенг қўламли ислохотлар, хусусан, оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш бора-

сидаги чора-тадбирлар, айниқса, олис қишлоқ жойларида ҳам ўз натижаларини бермоқда.

Обод турмуш йилида мамлакатимизнинг чекка ҳудудларида истиқомат қилаётган аёллар саломатлигини муҳофаза қилиш, бу борадаги ишларнинг самарадорлигини оширишда ЎзХДП ташкилотларининг иштирокини кучайтириш зарур. Бу – электорат манфаатларини ҳимоялашда муҳим аҳамият касб этади.

Тиббиёт соҳасига оид қонунчилик бўйича электорат вакиллари ва партия-миз аъзоларининг билимини мустақкамлаш, айниқса, хотин-қизлар ва ёшлар орасида тушунириш-тарғибот ишларини кучайтириш долзарб вазифа ҳисобланади. Шунингдек, соҳага оид қонун ҳужжатлари ижросини, мамлакатимизнинг чекка ҳудудларида аёллар саломатлигини муҳофаза қилиш борасидаги ишларни ўрганиш, бу борада жамоатчилик назоратини кучайтириш, жойларда сифатли тиббиёт хизмат кўрсатиш билан зиммасига алоҳида масъулият юклайди.

Яна бир аҳамиятли жиҳат шундаки, бу жараёнда фуқаролар соғлигини сақлашга оид қонун ҳужжатлари ижросидаги камчиликларни барта-

раф этиш, уларни янада такомиллаштириш бўйича кенг жамоатчиликнинг фикр-мулоҳаза ва таклифларини ўрганиш имкони юзга келади.

Жойларда бўлганимизда хотин-қизларда учраётган касалликларнинг сабаблари айрим ҳолларда уларнинг тиббий саводхонлиги етарли эмаслигида эканига гувоҳ бўламиз.

Шу боис жорий йилда аҳоли ўртасида тиббий маданиятни оширишга қаратилган тадбирларни изчил йўлга қўйиш лозим. Бу ишларда ЎзХДП маҳаллий ташкилотлари ва халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги депутатлик гуруҳлари, бошланғич ташкилотларнинг фаоллигини янада ошириш, шу мақсадда ижтимоий шерикчилик асосидаги муносабатларни мустақкамлаш муҳим аҳамиятга эга. Чунки, улар ҳудудларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш ҳолатини яхши билади. Фуқароларга сифатли тиббий хизмат кўрсатиш, хусусан, пулли ва бепул тиббий хизматлар кўрсатиш қандай йўлга қўйилгани ва бошқа масалаларни жойида, чуқур ўрганилади.

Обод турмуш йилида аҳоли саломатлигини мустақкамлаш, олис қишлоқ жойларда хотин-қизлар учун соғлом турмуш тарзини яратиш ишларига кўмаклашишда Ўзбекистон Халқ демократик партияси, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларидаги депутатлик гуруҳлари, «Фаол аёллар» қаноти ва албатта фракциямиз тегишли ташкилотлар, айниқса, нодавлат нотижорат ташкилотлар билан ҳамкорликни янада кучайтириш талаб этилади. Зеро, хотин-қизларни ижтимоий муҳофаза қилиш, барча соҳада улар учун муносиб шароит яратиш ҳаётий муносиб ободлигининг муҳим шартидир.

ЎзХДПда сиёсий ва фуқаролик маърифати

АХБОРОТ-МАЪРИФАТ ХОНАЛАРИ

партия аъзолари ва электоратнинг ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, ижтимоий-сиёсий фаоллигини оширишга хизмат қилиши зарур

Хар бир фуқаро давлат ва жамият олдидеги бурчини чуқур ҳис этиши учун, аввало, сиёсий ва ҳуқуқий маданиятга эга бўлиши керак. Чунки дунёқарши кенг, маърифатли инсон элу юрт равнақига ўзини дахлдор ҳисоблайди. Шу боис ЎзХДП электоратнинг сиёсий ва ҳуқуқий билимини оширишни устувор вазифа деб билади.

Одатда ҳар бир сиёсий ўқув машғулотидан кейин иштирокчиларга мавзуга доир адабиёт ва услубий қўлланмалар тарқатилади. Бу борада, албатта, партия тизимида ташкил этилган ахборот-маърифат хоналари имкониятларидан фойдаланиш яхши самара беради. Шунинг учун ахборот-маърифат хоналари ишнинг такомиллаштириш, уларнинг китоб фондиде кўпайтириш асосий масалалардан биридир.

Хозирга келиб, 14 та минтақавий ишнинг ташкилоти ва 195 та туман ва шаҳар кенгашлари ҳузурида Ахборот-маърифат хоналари фаолият кўрсатади. Улар сиёсий ва фуқаролик маърифати тизимидаги ўқувларни ташкил этиб келмоқда.

Шунингдек, партия тарғиботчиари ишнинг кучайтиришда ахборот-маърифат хоналарининг аҳамияти ортиб бораётган. Электорат вакилларининг фуқаролик маъсулиятини юксалтиришда қонун ҳужжатлари, ахборот-услубий материаллар, ижтимоий-сиёсий адабиётлар, даврий матбуот нашрлари, аудио, видео воситалари муҳим ўрин тутаяпти.

Ахборот-маърифат хоналаридаги адабиётлар фондиде Президент асарлари, фармон ва қарорлар, қонун ва қонуности ҳужжатлари, партия ташкилотлари фаолиятига оид ҳужжатлар, юридик адабиётлар билан мунтазам равишда тўлдириб бориш масалаларига алоҳида эътибор қаратилапти.

Хозирги кунда ЎзХДП вилоят, туман ва шаҳар кенгашлари қошида ташкил этилган ахборот-маърифат хоналарида 18 мингдан зиёд сиёсий-ҳуқуқий адабиёт мавжуд. Шу билан бирга, сиёсий ва фуқаролик маърифати тизимида ўтказилган ўқув машғулот материаллари услубий қўлланма сифатида тайёрланиб борилаётган мақсадли сарфлашни устидан депутатлик назоратини янада кучайтириш белгилаб олинди.

500 га яқин нусхада тайёрланди ва уларнинг қарийб 400 нусхаси партия кенгашларига тарқатилди.

Айтиш жоизки, Тошкент шаҳрининг Олмазор, Юнус-обод, Чилонзор туманлари, Тошкент вилоятининг Чирчиқ шаҳар, Бекобод ва Юқори Чирчиқ туманлари, Фарғона вилоятининг Марғилон шаҳар ва Фарғона, Тошлоқ туманлари, Қашқадарё вилоятининг Қарши шаҳри, Дехқон-обод, Гуздор, Касби, Нишон туманлари, Сурхондарё вилоятининг Термиз шаҳар, Денов ва Шеробод туман партия кенгашларида ахборот-маърифат хоналари фаолияти яхши йўлга қўйилган.

Бирок партия Марказий Кенгаши Ижроия қўмитасининг тегишли қарориде назарда тутилган вазифаларнинг бажарилишида айрим маҳаллий партия кенгашлари сустшлакка йўл қўймоқда. Жумладан, Андижон вилоятининг Қорасув шаҳар, Буз туман, Бухоро вилоятининг Олот, Қорақўл, Тошкент вилоятининг Оққўрғон, Чиноз, Оҳангарон, Фарғона вилоятининг Ёзёвон, Фуқрат, тумани, Сурхондарё вилоятининг Сароисий, Узун, Навоий вилоятининг Хатирчи ва Томди сингари туманларида ахборот-маърифат хоналари фаолиятини такомиллаштириш, улар фондиде бойитиш масалаларига етарлича эътибор берилмапти.

Ўйлаймики, жорий йилда минтақавий партия кенгашлари ахборот-маърифат хоналари фаолиятини такомиллаштириш, бу борада мавжуд камчиликларни бартафат этиш, аниқ чоралар кўради. Негаки, партия аъзолари ва электорат вакилларининг сиёсий-ҳуқуқий билими ва маданиятини оширмай туриб, қўзланган мақсадга эришиб бўлмайди.

Аброр ҚУРБОНОВ,
ЎзХДП Марказий Кенгаши
масъул ходими.

ЎзХДП фракцияси ва маҳаллий Кенгаш депутатлари ҳамкорлиги

ЗАМОНАВИЙ ЙЎЛ ВА КОММУНИКАЦИЯ ТАРМОҚЛАРИНИ БАРПО ЭТИШДА

депутатлик ва жамоатчилик назоратини кучайтириш муҳим аҳамиятга эга

Семинарда сўзга чиққанлар таъкидлаганидек, Обод турмуш йилида мамлакатимизда янги ўй-жойлар, замонавий йўл ва коммуникация тармоқларини барпо этиш, аҳоли пунктларини тоза ичимлик суви билан таъминлаш, коммунал хизмат соҳасидаги ишларни янги босқинга кўтариш, бу орқали халқимиз ҳаётини янада юксалтириш устувор жиҳат ҳисобланади.

Бу мақсадлар партия ташкилотлари ва депутатлик гуруҳлари зиммасига катта масъулият юклайди. ЎзХДП Сайловолди дастурида коммунал соҳада рақобат муҳитини яратиш, кўрсатилаётган хизматлар сифатини яхшилаш, ўй-жой ҳўжалиги, замонавий йўл ва коммуникация тармоқларини барпо этиш масаласига алоҳида эътибор берилганини инобатга олсак, масаланинг партия ташкилотлари учун нақадар муҳим экани янада ойдинлашади. Партиянинг 2011-2014 йилларга мўлжалланган Ҳаракат дастурида бу бўйича қатор чора-тадбирлар белгилангани, ўтган давр мобайнида маҳаллий Кенгашлардаги партия депутатлик гуруҳлари томонидан мазкур соҳалар бўйича тегишли доимий комиссиялар ва сессиялар муҳокамасига 20 га яқин масала киритилгани ушбу вазифалар изчиллик билан амалга оширилаётганини кўрсатади.

Тадбирда Сирдарё вилоятида бу борада қилинаётган ишлар, истиқболдаги режалар муҳокама қилинди.

— Равон ва обод йўллар мамлакат тараққиётини белгиловчи муҳим омил ҳисобланади, — деди Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати **Жўрақўзи Қўлдошев**. — Шу боис мамлакатимизда йўл қурилиши, коммуникация соҳасини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ўтган йиллар давомида ҳукумат томонидан асосан магистрал йўллар қурилишига маблағ ажратилаётган. 2013 йилда Бюджет ҳисобиде вилоят, шаҳар ва туманларнинг ички йўлларини таъмирлаш ва қайта қуриш мўлжалланмоқда. Бу эса Обод турмуш йили билан ҳамоханг тарзда шаҳар ва ту-

манларимиз, маҳалларимиз обод бўлишига, янада чирой очишига хизмат қилади.

Бу ишларнинг сифатли бажарилиши эса кўп жиҳатдан маҳаллий Кенгашлардаги депутатларнинг партия фаоллигига боғлиқ. Улар бюджетдан ажратилаётган маблағни тўғри сарфлашни устидан депутатлик назоратини олиб борса, муҳим масалаларни депутатлик сўровлари асосида ҳал этса, мақсадга мувофиқ бўлади.

— Семинарда ўтган йилда партия ташкилотларимиз ва депутатлик гуруҳлари томонидан амалга оширилган ишлар ва йўл қўйилган камчиликларни таҳлил этдик ва керакли ҳулосалар чиқардик, — дейди **ЎзХДП Сирдарё вилоят кенгаши раиси, халқ депутатлари вилоят Кенгашидаги депутатлик гуруҳи раҳбари Алишер Тошматов**. — Айнан 2012 йилда замонавий йўл ва коммуникация тармоқларини барпо этиш, аҳоли пунктларини тоза ичимлик суви билан таъминлашни янада яхшилаш, коммунал хизмат соҳасига оид 10 га яқин масала тегишли доимий комиссия ва сессияларда муҳокама этилди. Бирок камчиликлар йўқ деб бўлмайди. Хусусан, бу борада Сирдарё, Оқолтин, Ховос ва Сардоба туман Кенгашларидаги депутатлик гуруҳларининг фаолияти қониқарли даражада эмас. Ўйлайманки, бугун билдирилган фикрлар, уртага ташланган таклифлардан партия ташкилотлари ва депутатлик гуруҳлари тўғри ҳулоса чиқариб олади.

Шунингдек, семинар доирасида касб-хўнар коллежлари битирувчиларини иш билан таъминлаш, куз-қиш мавсумига кўрилган тайёргарлик, ёшларни касаначиликка жалб этиш борасида фикр-мулоҳазалар билдирилди.

— Туманимизда Хитой инвестицияларини жалб этган ҳолда гишт заводи ни ишга туширдик, — дейди **халқ депутатлари Сайхунбод туман Кенгашидаги ЎзХДП депутатлик гуруҳи аъзоси Олимжон Шаматов**. — Хозирги кунда бу ерда 40 нафар ёш иш билан таъминланди. Уларнинг ақсарияти касб-хўнар коллежлари битирувчилари. Шунингдек корхонамизда ходимлар-

нинг сиёсий-ҳуқуқий билимини оширишга алоҳида эътибор қаратилган. 17 нафар ишчи-ҳодим партия аъзолигига қабул қилинган ҳамда бошланғич ташкилотга бирлашган.

— Ўтган йили халқ депутатлари Боёв туман Кенгаши сессиясига депутатлик гуруҳимиз ташаббуси билан туманда куз-қиш мавсумига тайёргарлик масалалари тўғрисидаги масала киритилди, — дейди **халқ депутатлари Боёв туман Кенгашидаги ЎзХДП депутатлик гуруҳи аъзоси Раббимқул Ибрагимов**. — Депутатларимиз томонидан туманда куз-қиш мавсумига тайёргарлик қониқарсиз аҳволда, деб топилди. Ишчи гуруҳининг ўрганиш натижаларига кўра, қатор таълим муассасалари, болалар боғчаси ҳамда мактаблар яхши иситилмаслиги, газ ва электр энергияси билан етарли даражада таъминланмагани аниқланди. Биз бу масалани ҳал этиш бўйича керакли тавсияларни ишлаб чиқдик, хозирда муаммо ечими борасида иш олиб борилапти.

Ушбу тадбирда кўтарилган масалалар халқимиз фаровонлиги, мамлакатимиз ободлиги йўлида долзарб

аҳамият касб этади. Жорий йилда ушбу йўналишда ҳам катта ишларни амалга ошириш ниятидамиз.

— Йигирма йилдан буён хўнармандчилик билан шуғулланаман, — дейди **«Фаол аёллар» қаноти вилоят бўлими аъзоси Машрабхон Каримова**. — Ўтган йили банкдан имтиёзли шартлар асосида кредит олиб, янги иш ўринлари ташкил этдим. Хозирда 20 нафарга яқин коллеж битирувчисини касаначиликка ўргатиб, турли махсуслотлар ишлаб чиқараёпмиз. Муҳими, ёшлар иш билан таъминланапти, турмуш даражаси юксалапти.

Тадбир давомида кўрилган масалалар юзасидан партиянинг Сирдарё вилоятидаги фаоллари ҳамда депутатлик гуруҳи аъзолари сўзга чиқиб, ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди. Жумладан, Боёв, Гулистон, Мирзаобод, Оқолтин, Сайхунбод, Сирдарё ва Ховос туманларида ички йўлларни таъмирлаш учун бюджетдан ажратилган маблағларнинг мақсадли сарфлашни устидан депутатлик назоратини янада кучайтириш белгилаб олинди.

Нурали ОРИПОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

Бугуннинг гапи

ФАРҒОНАНИНГ ЯНГИ ҚИЁФАСИ

Бугун шаҳар ландшафтига, экологиясига, одамлар саломатлигига салбий таъсир кўрсатилган чинорлар ўрнига манзарали дарахтлар ўтказилмоқда.

Хаёт ҳеч қачон бир жойда тўхтаб турмайди. Ўзгариб, янгиланиб бораверади. Баъзи тушунчалар вақти келиб, ўз умрини яшаб бўлгани, эскиргани аён бўлиб қолади. Вақт — олий ҳакам, ҳамма нарсага жой-жойига қўяди. Яқин-яқингача Фарғона шаҳри деганда кўз ўнгимизга чинор дарахтлари келар эди. Улар Фарғонанинг, рамзидай тўғлади. Лекин энди давр ўзгарди. Одамларнинг тафаккури, дунёқарши, турмуш тарзи, қишлоқ шаҳарларимиз қиёфаси ҳам ўзгариб бормоқда.

Кўринишни тўсиб қўйиши мумкин эди. Қолаверса, унинг илдизлари ер юзаси бўйлаб тош ва шагалли йўллари остида кўтариб юбориш хавфи ортади. Бу каби салбий ҳолатлар шаҳар инфратузилмасига ҳам ёмон таъсир ўтказиб, ўша даврнинг илгор технологиялари ҳисобланган телеграф, электр тармоқлари, канализация ва бошқаларга халақит бера бошлаган.

— Бронхиал астма касалли-

гини келтириб чиқарувчи ташқи омиллардан бири — чинор гули чанги эканлигини қайд этиб ўтиш жоиз, — дейди виллоят кўптармоқчи тиббиёт маркази пульмонология бўлими мудри, олий тоифали шифокор Моҳира Расулова. — У ҳаво орқали нафас йўлига тушиб, бронх шиллиқ қаватларига салбий таъсир кўрсатади. Натижада нафас олиш жараёни бузилиб, нафас қисқади.

Бугун Фарғона кўчалари, хиёбонлари, дам олиш масканларига минглаб, ўн минглаб каштан, арча, япон сафораси, эман каби гузал манзарали дарахтлар экилмоқда.

— Чинор дарахти дунёнинг бошқа мамлакатларида, ма-

салан, Канадада ҳам экилади. Аммо Канаданинг йирик шаҳарлари Монреаль, Торонто кўчаларига чинор экилмаган. Аксинча, шаҳар четларида, аҳоли яшайдиган жойлардан йироқда чинор ўрмонлари бор, холос, — дейди ёзувчи Алишер Тошқулов. — Чинор барглари захарли ва зарarli бўлгани учун уни ҳатто хайвонлар ҳам истеъмол қилмайди.

Одамлар орасида гўё чинорлар ер ости захини бугунги кундаги виллоятчи эди, улар кесилган, ер ости суви сатҳи кўтарилиши мумкин, деган гап юради.

— Дарҳақиқат, маълумотларга кўра, бундан бир-бир ярим аср илгари Фарғонада ер ости сувлари ҳозиргига нисбатан юзада бўлган, — дейди виллоят табиати муҳофазасига қилиш ҳамда улардан фойдаланиш инспекцияси бошлиги Адҳамжон Холтожиев. — Чинорларнинг кесилиши ҳеч қачон ер ости сувлари сатҳи кўтарилишига олиб келмайди. Бу — миш-миш холос. Қолаверса, мавжуд дренажларга қўшимча 2012 йилда 25 та тик дренаж қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу йил эса яна 15 та тик дренаж қурилади. Битта дренаж бир дақиқада 200 литр, бир кеча-кундузда 288 тонна ер ости сувини тортиб чиқаради. Бугунги кунда ҳар бир туп кесилган чинор ўрнига икки-уч тупдан каштан, эман, арча каби манзарали дарахтлар экилмоқда. Бир туп эман дарахти бир кеча-кундузда чинорга нисбатан бир ярим баробар, яъни 60 литр ер ости сувини буглатади. Хуллас, чинорлар ўрнига бошқа манзарали дарахтлар экилиши ҳар жиҳатдан фойдалидир.

Дарҳақиқат, Фарғона кўчалари кенгайиб, уни ноёб манзарали дарахтлар беэмомда, мухташам иншоотлар эса чинорлар «қуршови»дан қутулиб, янгича чирой ошаётир.

Мухаммадҷон ОБИДОВ,
«Ўзбекистон овози»
муҳбири,

Ботир МАДИЁРОВ,
«Фарғона ҳақиқати»
муҳбири.

Солиқ ислоҳоти

СОЛИҚ КОДЕКСИ: ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР

аҳоли даромадининг янада ошишига хизмат қилади

Давлат солиқ қўмитаси томонидан пойтахт тимиздаги «Ўзэкспомарказ» мажмуасида кўргазмали семинар ташкил этилди.

Давлат Президентимизнинг 2012 йил 25 декабрдаги «Ўзбекистон Республикасининг 2013 йилги асосий макроиктисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджети параметрлари тўғрисида»ги Қарори моҳияти талқин этилиб, аҳоли даромадлари ва харид қобилиятини ошириш мақсадида, жорий йилнинг 1 январидан бошлаб жисмоний шахслардан олинадиган даромад солигининг қуйи шкаласи бўйича солиқ ставкаси 9 фоиздан 8 фоизга туширилган.

Хусусан, унга биноан, солиқ ставкаси энг кам иш ҳақининг йил бошидаги миқдоридан келиб чиқиб қўлланилишини ва бу миқдор йил давомида ўзгармаслигини назарда тутувчи янги норма киритилган. Шунингдек, тадбиркорлик фаолиятининг айрим турлари бўйича, яқка тартибдаги тадбиркорлар учун қатъий белгиланган солиқ ставкаси энг кам иш ҳақининг йил бошидаги миқдоридан, яъни (йил давомида энг кам иш ҳақи миқдорининг) ўзгаришидан қатъи назар 79590 сўмдан келиб чиққан ҳолда ҳисоблаш тартиби ҳам белгилаб қўйилди. Айрим со-

лиқ ставкалари, чунончи ер солиғи ва жисмоний шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ҳамда сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ ставкалари индексация қилинди.

Ўзбекистон Республикасининг 2012 йил 25 декабрдаги «Солиқ ва бюджет сиёсатининг 2013 йилга мўлжалланган асосий йўналишлари қабул қилинганлиги, шунингдек, солиқ ҳилсотибни тақдим этиш даврийлигини қисқартирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонунлари билан Солиқ кодексига ҳам бир қатор ўзгариш ва қўшимчалар киритилди. Жумладан, солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича ҳисоб-китобларни тақдим этиш даврийлигини қисқартириш ва соддалаштириш муносабати билан 29 та моддага ўзгариш ва қўшимчалар киритилди.

Чунончи, Солиқ кодексининг 266-267-моддаларига киритилган ўзгаришлар юридик шахслар учун мол-мулк солиғини ҳисоблашда солиқ солиш объекти ва базасидан номоддий активларни чиқарилишини назарда тутадиган бўлса, 65-моддасига киритилган ўзгариш эса солиқ қарзини ундириш учун суд ижрочилари томонидан инқасса топшириқномалари қўйилаётганда давлат солиқ хизмати органлари томонидан солиқ қарзининг шунга ўхшаш суммасига қўйилган инқасса топшириқномаларининг ижроси бекор қилинишини белгилайди.

Бундан ташқари, Кодекснинг 91-моддасига киритилган ўзгаришга биноан, давлат солиқ хизмати органи режали солиқ текшируви ўтказишининг бошланishi ҳақида камида 30 календарь кун олдин тадбиркорлик субъектини текширувдан ўтказиш мўддатлари ва предмети миқдоридан ҳолда, ёзма шаклда хабардор қилиши шарт. Шунингдек, тадбиркорлик субъекти томонидан белгиланган тартибда тақдим этилган молия ва солиқ ҳисоботини, тадбиркорлик субъектининг фаолияти тўғрисида давлат солиқ хизмати органидан мавжуд бўлган бошқа ҳужжатларни ўрганиш ҳамда таҳлил этиш асосида ўтказиладиган камерал назорат натижалари бўйича қондабузарликлар аниқланган ҳоллардагина солиқ органи тадбиркорлик субъектларининг молия-ҳўжалик фаолиятини текшириш ташаббуси билан чиқиши мумкинлиги назарда тутилди.

Тоштемур ХУДОЙҚУЛОВ,
«Ўзбекистон овози»
муҳбири.

Шамсиддин ҚОРАБОВ ошган сурат.

Фарғона шаҳрида бугун қад ростлаётган, ҳам замонавий, ҳам миллий меъморий услублар уйғунлашган иншоотлар, кенг ва раво йўللар, бог ва хиёбонлар шаҳар қиёфасини бутунлай ўзгартириб юбормоқда. Бошқача айтганда, Фарғона шаҳрининг янги тарихи яратилмоқда.

— Чинор Фарғонанинг рамзи эмас, — дейди виллоят ўлкашунослик музейи директори Баҳодир Хошимов. — Музейимиз фондларида сақланаётган ўтган аср бошларига мансуб фотосуратлар ва бошқа тарихий манбалар ҳам шундан далолат беради. Унга кўра, шаҳар кўчаларида чинорлар эмас, аксинча, терак, эман, қайрағоч, тол дарахтлари кўп учрайди.

Манбаларнинг гувоҳлик беришича, бир замонлар оммавий равишда чинор экиш бошлангани кўпайиб кетганлиги ҳам сабаб бўлган. Боиси, чинор шохлари янги барпо этилган кўчалар узра ёйилиб,

Реклама ўрнида

«МИКРОКРЕДИТБАНК»:

ЮРТИМИЗ ОБОДЛИГИ, ХАЛҚИМИЗ ТУРМУШ ФАРОВОНЛИГИ ЙЎЛИДА

Миллий иқтисодиётимизнинг муҳим бўғини ҳисобланган банк муассасалари ислохотларни чуқурлаштириш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, аҳоли турмуш фаровонлигини оширишда муҳим аҳамият касб этмоқда. Буни республикамиз молия бозорига фаолият кўрсатиб келаётган «Микрокредитбанк» очиқ акциядорлик тижорат банки мисолида ҳам кўриш мумкин. Чунончи, 2012 йилда молия муассасаси томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига жами 204,6 миллиард сўм миқдорда микромолиявий хизматлар кўрсатилиб, сармоялар эвазига 105 мингдан ортиқ янги иш ўринлари яратилди.

Бугунги кунда «Микрокредитбанк» жойлардаги 84 та филиали, 188 та минибанки турли мулкчилик шаклидаги 200 мингдан зиёд ҳўжалик юртимизи субъектлари ва жисмоний шахсларга, оилавий тадбиркорларга кенг қўламли хизматлар кўрсатиб келмоқда.

Президентимизнинг 2008 йил 10 ноябрдаги «Микрокредитбанк» акциядорлик тижорат банкининг тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш борасидаги фаолиятини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони соҳани ривожлантириш учун янада кенг имкониятлар эшигини очди. Хусусан, тадбиркорлар учун энг паст фозиларда микрокредит ва микролизинг хизматлари кўрсатиш жорий этилди. Бунинг самараси ўлароқ, банк ўз фаолияти давомида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига 1 триллион 200 миллиард сўм кредит ажратди. Шу билан бирга, 707 миллиард сўмлик микромолиявий хизматлар кўрсатилдики, бу маблағлар эвазига республикамизда 527 мингдан зиёд янги иш ўринлари ташкил этилди.

— Мамлакатимизда кичик бизнес ривожига алоҳида эътибор қаратилиб, зарур шарт-шароитлар яратиш берил-

моқда, — дейди Самарқанд шаҳридаги «Афросиёб пакнинг сервис» хусусий корхонаси раҳбари Шохобиддин Мухиддинов. — Бу жараёнда тижорат банкларининг, айниқса, «Микрокредитбанкнинг» молиявий қўмаги катта бўлаётир. Корхонамиз ҳам мавжуд имкониятдан фойдаланиб, муайян ютуқларни қўлга киритмоқда. Аҳолига қандолат махсулотлари етказиб бериш мақсадида, банкнинг 56 миллион сўм микролизинг хизмати ҳисобига Хитойдан ускуналар олиб келиб ўрнатдик. Натижада фаолиятимизни кенгайтириб, 15 та иш ўрни яратдик. Махсулотларимизни экспортга чиқаришни режалаштирганмиз.

«Мустаҳкам оила йили» Давлат дастури ижросини таъминлаш мақсадида ёш оилаларга алоҳида эътибор қаратилиб, уларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш учун 32,7 миллиард сўм кредит маблағлари ажратилди. Аёллар тадбиркорлигига йўналтирилган сармоялар 42,9 миллиард сўмни, касб-хунар коллежлари битирувчиларининг лойиҳаларини молиялаштиришга берилган микрокредитлар ҳажми эса 10,3 миллиард сўмни ташкил қилди.

Бундан ташқари, банк, Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси

ва БМТнинг Аёллар ривожланиш жамғармаси (UNIFEM) ҳамкорлигида «Ўзбекистон аёлларининг иқтисодий ҳуқуқларини ҳаётга кенг татбиқ этиш» лойиҳаси асосида Қорақалпоғистон Республикасининг Қанглиқўл, Фарғона виллоятининг Тошлоқ ҳамда Қашқадарь виллоятининг Қарши туманидаги бир қатор маҳаллаларда истиқомат қилувчи аёлларга гуруҳ кафиллиги асосида 100 минг АҚШ доллари миқдорда миллий валютада микрокредитлар ажратди. Сармоялар ҳисобига оила шариоатида уй хайвонларини парвариш, тикувчилик, қандолатчилик, зардўзлик, кўрпа-тўшак тикиш, дўппидўзлик каби фаолият турлари йўлга қўйилди.

Умуман олганда, «Микрокредитбанк» ташкил этилганидан буён ёш тадбиркорларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор бериб келаётир. Бу йўналишда «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати билан 2008 йилдан бери амалга ошириб келинаётган «Ёш тадбиркор — юрта маддор» лойиҳаси, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси, Ўзбекистон Республикасининг Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан ҳамкорликда касб-хунар коллежлари ҳамда академик лицей битирувчилари-

нинг бандлигини таъминлаш, уларда тадбиркорлик кўникмаларини шакллантириш, яқка тартибдаги меҳнат фаолиятини йўлга қўйиб олишга қўмаклашувчи «Менинг бизнес гоям» танлови ташкил қилинган ёшлар ишбилармонликка жалб қилишда кўл келаятир.

Ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларининг битирувчилари ўртасида банк томонидан кўрсатиладиган микромолиявий хизматлар бўйича семинарлар ташкил этилиб, банк хизмат кўрсатиш турлари ва кредит амалиётларини тўлиқ ёритиб берадиган кўргазмали воситалар ҳам намойиш этилди. Тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш ислоҳотида ёшларга бошланғич сармоя микрокредитлар ажратишда амалий қўмак берилди.

Эътиборлиси, ўтган йили Амстердам (Голландия) шаҳрида бўлиб ўтган «Ёшларнинг молияларини ривожлантириш ташкилотининг» биринчи халқаро саммитида «Микрокредитбанк» ёшларга молиявий хизматларни кўрсатиш ва таъ-

лим дастурлари учун шарт-шароит яратиш бўйича етакчи ўринда эканлиги, шунингдек, ёшлар лойиҳаларини молиялаш каби йўналишларни ташкил этаётган биринчи банк сифатида эътироф этилди. Банк технологиялари, асбоб-ускуналари ва хизматлари бўйича «BankExpo — 2012» миллий кўргазмаси доирасида ўтказилган танловда эса «Таълим муассасалари битирувчиларини қўллаб-қувватловчи энг яхши банк» номинацияси бўйича ғолиб деб топилди.

Булар бежиз эмас, албатта. Зеро, молия муассасаси, юқорида таъкидланганидек, ўзининг фаолияти давомида меҳнат бозорига кириб келаятган ёш тадбиркорларни молиявий қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратмоқда. Натижада жойларда айнан ёшлар раҳбарлик қилаётган озулаб корхона ва фирмалар ташкил этилиб, уларда тайёрланаётган махсулотлар ички бозоримизни тўлдирishга хизмат қилаяпти. Энг муҳими, ёш тадбиркорлар ўз ёнига тенгдошларини қорлаб, улар-

нинг ишбилармонлик қобилиятини юзага чиқаришига қўмаклашмоқда.

Оила учун ҳар томонлама қўлайликлар, имкониятлар яратиш, оилалардаги фарзандларнинг замонавий, комил инсон бўлиб улғайишларига қўмаклашиш, оила даромадлари кўпайтириш мақсадида банк томонидан «Оила фаровонлиги учун» деб номланган хизматлар мажмуаси тақдим этилди. Шулардан бири — «Келажақ учун интеллектуал сармоялар» деб номланган микрокредит болаларнинг интеллектуал салоҳиятини оширишга йўналтирилганлиги билан аҳамиятлидир. Зеро, у мажмур сармоя боланинг ота-онаси, яқин қариндошларига уларнинг олий ўқув юртлирига киришга тайёргарлик кўришлари, ўқув марказларида билим олишлари, чет тилларни ўрганишлари ҳамда компьютер саводхонлигини оширишга, спорт билан шуғулланиш ва касб-хунар ўрганишлари учун кўрсатилган хизматлар ҳақини тўлашга берилмоқда.

Банк матбуот хизмати

ЎЗБЕКИСТОН ИМИЗНИНГ

буюк келажига дахлдорлик туйғуси билан ёниб яшаётган авлод

Алишер Навоий номидаги Самарқанд давлат университетида 2012 йилда истеъдодли талабаларни қўллаб-қувватлаш, уларда Ватан туйғусини шакллантириш, ижод қилишга, илмий изланишларга бўлган интилишларни рағбатлантириш мақсадида ташкил этилган «Фаоллар мактаби»нинг 2013 йилдаги дастлабки машғулоти Тошкентдаги «Ботаника» санаторийсида ўтказилди.

«Фаоллар мактаби» машғулотида Миллий ғоя ва мафкура илмий-амалий маркази раҳбари Мухаммад Куронов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг истиқболли ёш педагог ва илмий кадрлар малакасини ошириш «Истеъдод» жамғармаси директори Абдунаби Пардаев, «Камолот» ЕИХ Марказий Кенгаши раиси Баходир Ганиев, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академиясининг проректори Кахрамон Куронов, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги бошқарма бошлиғи Музаффар Комилов, Ўзбекистон Миллий университети профессори Фазлиддин Хикматов ҳамда навийшunos олим Султонмурод Олимовлар иштирок этди.

«Фаоллар мактаби» Самарқанд вилоят ҳокимлиги томонидан ҳам моддий, ҳам

маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватланмоқда, — дейди СамДУнинг маънавият-маърифат ишлари бўйича проректори, профессор Субҳон Аббосов. — Мазкур мактабни ташкил қилишдан кўзланган мақсад энг аввало, талабаларнинг илмий-ижодий салоҳиятини шакллантириб, мушаккил фикрлашга ўргатиш, доимо фаол ва фидойий бўлишга ундашир.

Бу йил университетнинг 8 мингдан зиёд талабаси орасидан энг истеъдодли 70 нафари танлаб олинди. Машғулотларнинг биринчи кунда улар мамлакатимиз Бош майдонидаги «Мустақиллик ва эзгулик монументи» пойига гулчамбарлар қўйишди, «Хотира майдони»ни зиёрат қилишди. Сўнгра Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси фаолияти билан танишишди. «Ўзбекистон тарихи» музейига

қилинган саёхатдан катта таассуротлар олишди. Шундан сўнг пойтахтимизнинг Алишер Навоий кўчасида барпо этилган замонавий турар-жой бинолари ҳамда «Бунёдкор» стадионини томоша қилишди.

«Фаоллар мактаби» фаолияти такомиллашиб, янгича мазмун-моҳият касб этмоқда, — дейди университет «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати етакчиси Хусан Тўхтаев. — Биз ўн кунлик ўқув-машғулотларидан сўнг йил мобайнида университетимиз талабалари орасида тарғибот ишларини олиб борамиз. Шу орқали тенгдошларимизни ҳам фаолликка ундаймиз. Бунинг натижасида университетнинг бир йўла 11 нафар талабаси Республика микросида ўтказилган «Келажак авлод» иқтидорли ёшлар кўрик-танловининг қолиби бўлишди. Уларнинг барчаси ўтган йили «Фаоллар мактаби»да ўзларининг билим ва маҳоратларини оширган эди. Жорий йилда янада кўпроқ ютуқларга эришиш ниятидамиз. Шу ўринда Самарқанд вилояти ҳокимиятига, Ўзбекистон Таълим, фан ва маданият ходимлари касба уюшмаси Марказий Кенгашига ва бошқа мутаассадиларга миннатдорчилик билдирмоқчиман. — 2009 йилда «Меҳр ну-

Шавкат АҚРАМОВ олган суратлар.

ри», «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси томонидан ташкил этилган иқтидорли талабалар учун Фонд Форум стипендияси танловида қолиб бўлган, — дейди иқтисодий факультети магистри Мохнур Махмудова. — Кейинроқ, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Германиянинг IIZ/DVV компанияси ҳамкорлигида ташкил этилган халқаро SIF танловида «Сирдарё» вилоятида ёшлар ва аёллар бандлигини таъминлашга бағишланган лойиҳам билан иштирок этиб, биринчи ўринни эгалладим. Бу йил «Фаоллар мактаби»да тренер сифатида иштирок этяпман.

— Биз 70 нафар талаба пойтахтга самолётда учиб келдик, — дейди ҳуқуқшунослик факультети 3-босқич талабаси Жаҳохир Кулизода. — Самарқандга «Афросиёб» теъжурар поездига қайтамиз. Тўғриси, сафаримизнинг бошланишидаги юксак кайфият, Тошкент манзаралари ҳайратли билан уйғунлашиб кетди. 2012 йил мен учун хар жиҳатдан омадли кечди. «Келажак авлод» иқтидорли ёшлар кўрик-танловининг менежмент-бошқаруви йўналиши бўйича вилоятда биринчи ўринни қўлга киритдим. Бунда «Фаоллар мактаби»да олган билимларим катта ёрдам берди. Мактабнинг бу йилги ўқув-машғулоти мобайнида

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари билан бўлган мулоқотлар менда катта таассурот қолдирди.

— Бу ерга энг иқтидорли талабалар, келажакда халқимга, юртимга ўз меҳнатим, билимим билан наф келтиришим, дея катта-катта мақсадлар билан яшаётган ёшлар жам бўлишган, — дейди Гулистон давлат университетининг маънавият-маърифат ишлари бўйича проректори Рашид Махмудов. — Орзуларнинг амалга ошиши учун эса улардан энг аввало, фидойилик, тинимсиз ишланиш, илм олиш ва муҳими, эгаллаган билимларини эл-юрт манфаати йўлида сарф қилиш талаб эти-

Ташаббус

лади. Машғулотларда талабалар ўртасида ўз-ўзини бошқариш тизимини шакллантириш юзасидан таклифлар, фикр-мулоҳазалар билдирилди. Менинг назаримда Самарқанд давлат университетининг «Фаоллар мактаби» таърихасини юртимиздаги бошқа олий таълим даргоҳларида ҳам оммалаштириш зарур.

— Президентимиз хар бир маърузасида ёшлар масаласига алоҳида эътибор қаратади, — дейди «Ўзбекистон овози» ва «Голос Узбекистана» газеталари бош муҳаррирининг биринчи ўринбосари Фаррух Ҳамроев. — Бу бежиз эмас. Зеро, хар бир мамлакатнинг эртанги кунини ёш авлод интеллекти, иқтидори ва истеъдоди тимсолда намоён бўлади. Бугун биз мушаккил Ўзбекистонимизда жохонни лол қолдира оладиган қудратга, кучга, интеллектга эга ёшлар камол топаётгани билан ҳақиқи равишда фахрланамиз.

2011 йилда юртдошимиз Эркин Эгамбердиев минералнинг янги турини кашф этди. Ёш ўзбек астрономлари томонидан янги сайёра топилди. Бу озод юрт ёшларининг тафаккури заминдан то коинот қадар юксалаётганини кўрсатади. Бугун биз Тошкентга келган ёшларимиз тимсолида Самарқанд давлат университетини ҳам Ўзбекистонимизнинг буюк келажига дахлдорлик туйғуси билан ёниб яшаётган авлод камолга етаётганига ишонч ҳосил қилдик...

Фирдавс НУРИЛЛАЕВ

Спорт

МАҲАЛЛАДА СПОРТ КЛУБИ

Жиззах шаҳрининг «Ёшлик» маҳалласида беш мингга яқин аҳоли истиқомат қилади.

1340 та оилада вояга етаётган 2000 нафардан зиёд бола ва ёшларнинг бўш вақтини фўнгилли ва фўдалли ўтказиш, уларнинг спорт билан мунтазам шуғулланишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиш мақсадида маҳаллада спорт клуби ташкил қилинди.

— Бўш ётган бинони фаолларимиз ва ҳомийлар кўмағида таъмирлаб, зарур спорт иншоотлари билан жиҳозладик. Бу ерда фарзандларимиз спортнинг «УШУ» тури бўйича шуғулланмоқда, — дейди маҳалла фуқаролар йиғини раиси Хосият Пармонова. — Ҳозирда клубнинг 110 нафар аъзоси бор. Айни пайтда улар мурабий Нурали Амиров раҳбарлигида шахар биринчилиги учун ўтказилаётган муسابакага ҳозирлик кўришяпти.

Иброҳим ЖОНУЗОҚОВ,
«Ўзбекистон овози» муҳбири.

Ижтимоий ҳимоя

ХАЛҚ БАНКИ

ХАЛҚ БАНКИ:

ЖАМҒАРИБ БОРИЛАДИГАН ПЕНСИЯ

тизимнинг афзалликлари ва қулайликлари

Мамлакатимизда 2005 йилнинг 1 январидан бошлаб жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тизими жорий этилди. Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида»ги қонуни ижросини таъминлаш мақсадида Халқ банки томонидан эътиборга молик ишлар олиб бориляпти.

Мазкур қонунга кўра, «Жамғариб бориладиган пенсия таъминоти бу — фуқароларни шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларидаги маблағлардан давлат пенсиясига қўшимча равишда пул маблағлари билан таъминлаш» тушунилади. Яъни, бунда фуқаролар ёш ва меҳнатга яроқли бўлган пайтида топган даромадлари-

нинг бир қисми улар қариганда қўшимча равишда моддий ёрдам олиш имконини беради ҳамда ижтимоий таъминот олиш юзасидан Конституцияимизда кафолатланган ҳуқуқларининг янада тўлароқ рўйбга чиқарилишини таъминлайди.

Қонунга мувофиқ шартнома асосида ёлланб ишловчи ҳодим ёки ўзга шахс ўз даромад-

ларидан мажбурий бадаллар тўлаши лозим бўлади. Бу бадал Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 21 декабрдаги қарорига асосан ойлик иш ҳақининг (даромаднинг) 1 фоизини ташкил қилади ва ишловчи фуқаронинг давлат бюджетига ўтказиш лозим бўлган даромад солиғи ҳисобидан шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақига йўналтирилади.

Жамғариб бориладиган пенсия тўловларини олиш ҳуқуқи ушбу пенсия тизимида иштирок этган фуқаролар, тегишли ҳолларда уларнинг вакиллари ҳамда меросхўрларига берилади. Бундай нафақани олиш ҳуқуқи фуқарода унда давлат пенсиясини олиш ҳуқуқи пайдо бўлган пайтда юзага келади. Шунингдек, фуқаро вафот этадиган бўл-

са, унинг фарзандлари ёки волислари бу ҳуқуқдан фойдалана ошади. Айтиш мумкинки, шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақига жамғариб бориладиган қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда меросга ўтади ва меросхўрга бир йўла тўлиқ ҳажмда тўланади.

Яна бир жиҳат, фуқаро Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарига доимий яшаш жойига чиқиб кетаётган бўлса, шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақига жамғариб бориладиган бир йўла тўла ҳажмда тўланиши таъминланади.

Жамғариб бориладиган пенсия тўловларини олувчининг яшаш жойидаги туман ёки шахар ижтимоий таъминот бўлимлари, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жамғариб бориладиган пенсия тўловларини олиш ҳуқуқи тўғрисидаги гувоҳнома бундай тўловларни олиш учун асос бўлади.

Тўловларни олувчилар ўзлари мушаккил равишда белгиладиган муддат мобайнида хар ойналик жамғариб бориладиган пенсиясини хоҳлаган вақтда қўйиш ёки жамғариб бориладиган пенсия тўловларини бир йўла олишни танлаш ҳуқуқига эга.

Ижтимоий ҳимоянинг ҳуқуқий асосларини ва шаклларини такомиллаштиришда жамғариб бориладиган пенсия тизимдан умулми фойдаланиш муҳим аҳамиятга эга. Мазкур тизим маблағлари келгусида кексаларни ижтимоий ҳимоя қилишда давлат пенсия таъминоти билан бир қаторда асосий моддий ва молиявий манбага айланиши лозим.

— Жамғариб бориладиган пенсия тизимидаги маблағларимиз олиш учун Халқ банкининг Каттақўرғон филиалига борган эдим. 2005 йилдан бунён йилгилан пулларим анча-мунча бўлиб қолганлигини эшитиб, хурсандлигим ичимга сиймайти кетди, — дейди Каттақўрғон тумани, Пайшанба шахри, Фуқрат кўчаси, 5-уйда яшовчи М.Абдуллаева. — Туман марказий шифохонасига қарашли катталар поликлиникасида ишлаб нафақага чиқдим. Йилгилан маблағларимга Халқ банки томонидан хар йили инфляциясини инобатга олиб, фоизлар қўшиб борилаётганини хаёлимга ҳам келмаган эди. Тўғрисида айтсам давлатимизнинг бу борада олиб бораётган саъй-ҳаракатларидан жуда ҳам миннатдор бўлдим.

«Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида»ги қонунда қатор вазибалар белгилаб қўйилган: Жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тизимидаги ҳисобга қўйилишини ва бадаллар тўлашининг мажбурий-ихтиёрийлиги, яъни муайян ҳолларда мажбурий равишда ҳисобга қўйиш ва бадаллар тўлаб боришининг шартлиги ва бошқа ҳолларда айри-айри шахсларнинг тизимдаги ҳисобга қўйилиши ва тўловларни амалга ошириб боришининг ихтиёрий эканлиги (масалан, барча юридик шахслар ўз ходимлари ҳисобга қўйишлари ва тўловларни ўтказишлари мажбурийлиги, юридик шахс бўлмаган яққа тадбиркорлар, деҳқон хўжалиқлари аъзолари ва бошқалар) бу борадаги ихтиёрийлик.

Маблағларнинг махсус жамғариб бориладиган пенсия фондига эмас, балки Халқ банки

муассасаларида жамғариб борилиши, уларга инфляция даражасидан кам бўлмаган фоизлик даромадлар ҳисобланиши ва тўловлар ҳам келгусида ушбу банк орқали тўланиши, яъни маблағларнинг сақланиши ва тўланиши кафолатини давлат ўз зиммасига олиши.

Жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тизимининг мутлақо индивидуаллашганлиги ва хар бир тўловчи учун алоҳида махсус ҳисобварақига очилганлиги ҳамда республика бўйича ягона электрон маълумотлар базаси яратилганлиги, бинабарин ишловчи фуқаролар яшаш ёки иш жойини ўзгартириши тизимда ҳисобга тўрига таъсир қилмаслиги.

Жамғариб бориладиган пенсия тизими маблағларининг иқтисодий тармоқларга инвестиция қилиниши ва шу ҳисобдан тизимга йилгиланган маблағларнинг ҳамда фуқароларнинг шахсий ҳисобварақларидаги суммаларнинг инфляция даражасидан юқори миқдорларда ва узлуksиз кўпайиб боришига эришилиши.

Жамғариб бориладиган пенсия таъминоти учун бадаллар хар бир ҳодим томонидан ўз ойналик маошидан тўлансада, аммо бу тўлов унинг даромадларига (даромаднинг камайишига) салбий таъсир қилмаслиги.

Жамғариб бориладиган пенсия таъминоти учун тўланадиган бадалнинг ҳодимдан ушлаб қолинган жисмоний шахсларнинг даромад солиғи ҳисобидан (солиқни камайитрилиши ҳисобга) амалга оширилиши.

Жамғариб бориладиган пенсия таъминоти учун ҳодимлардан ундириладиган бадал миқдорининг дастлаб кам даражада (ойлик иш ҳақининг бир фоизи миқдориди) белгиланиши ва келгусида унинг миқдорини Вазирлар Маҳкамаси қарорлари билан ошириб борилиши имкониятлари мавжудлиги.

Жамғариб бориладиган пенсия таъминоти учун тўпланган маблағларни шахсий ҳисобварақ эгалари томонидан тасаруф қилиш асослари кенглиги ва соддалиги ҳамда ҳеч қандай чекловлар йўқлиги кабилардир.

Наманган муҳандислик институту қошидаги биринчи

академик лицей ўқитувчиси М.Аҳмедова 2005 йилдан бунён фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тизими иштирокчиси эканлигини беҳад мамнун.

— Нафақа ёшига етганлигим тўғрисида жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тизимида йилгилан маблағим 500 000 сўмлингини эшитиб жуда ҳам хурсанд бўлиб кетдим, — дейди у. — Бойси, иш ҳақимдан бир фуқаролик ўтказсам қанча ҳам пул бўларди, деб нотўғри ўйлаганимни тушудим. Банк ходимлари менга жамғариб бориладиган пенсия жамғармасига йилгилан маблағларга 2011 йилда инфляция даражасидан кам бўлмаган миқдорда (8 фоиз) фоизлар қўшиб берилганлигини, шунингдек, ихтиёрий равишда кирим қилинган маблағларга йиллик 24 фоиз миқдорда фоизлар тўлиниши, агар мен ойналик иш ҳақининг бир қисмини ихтиёрий бадаллар учун йўналтирсам, айнан шу қисмидан даромад солиғи ҳам ушланмаслигини тушутирдим. Рост, давлатимиз томонидан хар соҳада олиб борилаётган сийбаст инсон ва унинг манфаатларига қаратилган. Айниқса, ижтимоий ҳимояга эҳтиёжман кекса ва ногиронларга алоҳида эътибор қаратиладиган.

Халқ банки томонидан фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тизимида ўзларининг ҳисобварақларида йилгилан маблағларига аҳоли учун қулай бўлган ставкалар бўйича фоизлар ҳисобланиб, қўшиб келинмоқда.

Яна бир эътиборли жиҳати, нафақа ёшига етган юрдошларимизга жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тизимида йилгилан маблағларини уларнинг биринчи талаби бўйича тўлаб берилиши қаттиқ назоратга олинган. Айни кунга қадар нафақа ёшига етган 414 507 нафар фуқароларга жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тизимидаги маблағлари тўлаб берилганлиги фикримизнинг ёрқин далилидир.

Банк матбуот хизмати

<p>MUASSIS:</p> <p>O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI</p>	<p>Bosh muharrir: Safar OSTONOV</p> <p>TANHIR HAY'ATI:</p> <table border="0"> <tr> <td>Abdulla ORIPOV</td> <td>Murodulla ABDULLAYEV</td> <td>Muslihihiddin</td> </tr> <tr> <td>Latif G'ULOMOV</td> <td>Ulug'bek MUSTAFOYEV</td> <td>MUHIDDINOV</td> </tr> <tr> <td>Bobir ALIMOV</td> <td>Tat'yana KISTANOVA</td> <td>Ochilboy RAMATOV</td> </tr> <tr> <td>Sharbat ABDULLAYEVA</td> <td>(Bosh muharrir o'rinbosari)</td> <td>Saidahmad RAHIMOV</td> </tr> </table>		Abdulla ORIPOV	Murodulla ABDULLAYEV	Muslihihiddin	Latif G'ULOMOV	Ulug'bek MUSTAFOYEV	MUHIDDINOV	Bobir ALIMOV	Tat'yana KISTANOVA	Ochilboy RAMATOV	Sharbat ABDULLAYEVA	(Bosh muharrir o'rinbosari)	Saidahmad RAHIMOV	<p>BO'LIMLAR:</p> <p>Parlament faoliyati — 233-10-13; Partiya hayoti — 233-11-49; Madaniyat va ma'naviyat — 233-69-45; Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot — 233-44-55; Jamoatchilik bilan aloqalar va huquqiy targ'ibot — 233-12-56; Sport va vatanparvarlik — 233-44-55; Reklama va e'lonlar — 233-38-55, 233-47-80; Kotibiyat — 233-72-83, 236-55-17.</p> <p>MANZILIMIZ:</p> <p>100000, Toshkent, Matbuotchilar ko'chasi, 32-uy.</p> <p>Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.</p> <p>«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi. Korxonaga manzilli Buyuk Turok ko'chasi, 41-uy. Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 bosma taboq.</p>	<p>Gazeta seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.</p> <p>«O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.</p> <p>e-mail: info@uzbekistonovozi.uz</p> <p>Г — 146 19605 naxsada bosildi.</p> <p>Nashr ko'rstikichi — 220 t — Tijorat materiallari O'za yakuni — 20.20 Toshpirlagan vaqti — 22.40</p> <p>Sotuvda erkin narxda</p>	<p>Navbatchi: Asror MO'MINOV</p> <p>Sahifalovchi-dasturchilar: Sobirjon TUNG'ATOV, Zafar BAKIROV</p> <p>ISSN 2008-7433 1 2 3 4 5</p>
	Abdulla ORIPOV	Murodulla ABDULLAYEV	Muslihihiddin														
Latif G'ULOMOV	Ulug'bek MUSTAFOYEV	MUHIDDINOV															
Bobir ALIMOV	Tat'yana KISTANOVA	Ochilboy RAMATOV															
Sharbat ABDULLAYEVA	(Bosh muharrir o'rinbosari)	Saidahmad RAHIMOV															